

Onderwerp: Mantelzorgbeleid 2019

Datum: 20 juni 2019

Portefeuillehouder: J. Klaasse

Afdeling: Samenleving

Steller: Sara Blom

Wat is de voorgeschiedenis en de concrete aanleiding van de informatie?

Voorgeschiedenis

Mantelzorgers leveren een belangrijke bijdrage aan de zorg voor hun naasten. Gemeenten zijn sinds 2015 verantwoordelijk voor het ondersteunen en waarderen van mantelzorgers. Dit omvat onder andere het bieden van algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen ter ondersteuning van de naaste en/of de mantelzorger en het zorg dragen voor een jaarlijkse blijk van waardering voor mantelzorgers. Gemeenten krijgen budget vanuit het rijk voor het ondersteunen en waarderen van mantelzorgers, dat zij naar eigen inzicht mogen inzetten.

Gemeente Diemen ondersteunt en waardeert mantelzorgers op verschillende manieren. Zo kunnen mantelzorgers gedurende het jaar terecht bij Markant, centrum voor mantelzorg, voor hulp en ondersteuning. Ze kunnen adviesgesprekken voeren met een mantelzorgmakelaar, cursussen volgen of gekoppeld worden aan een vrijwilliger voor informele respijtzorg. Tevens organiseert Markant activiteiten en bijeenkomsten waarop mantelzorgers met elkaar in contact kunnen komen, waaronder een jaarlijkse feestelijke activiteit rondom de Dag van de Mantelzorg (10 november). Tot slot komen mantelzorgers elk jaar in aanmerking voor een mantelzorgcompliment; een blijk van waardering vanuit de gemeente voor de vele uren inzet van mantelzorgers aan hun naasten die in Diemen wonen.

Concrete aanleiding

Het college heeft een besluit genomen over de wijze waarop de gemeente Diemen in het jaar 2019 mantelzorgers gaat ondersteunen en waarderen. In deze memo worden de hoofdpunten van het mantelzorgbeleid 2019 toegelicht.

Ligt aan de informatie een collegebesluit ten grondslag?

Ja, datum: 18 juni 2019

Samenvatting

Mantelzorgcompliment

Gemeenten zijn hier sinds de invoering van de Wmo 2015 verantwoordelijk voor de jaarlijkse blijk van waardering voor mantelzorgers. Het staat gemeenten vrij om zelf invulling te geven aan de waardering en de gekozen vorm verschilt dan ook per gemeente. De waardering kan bestaan uit een geldbedrag, cadeau- of kortingsbonnen, (korting op) ondersteuning en/of gratis activiteiten voor mantelzorgers.

Mantelzorgcompliment in Diemen in de periode 2015-2018

In 2015 is in Diemen een mantelzorgcompliment uitgegeven in de vorm van een VVV-bon ter waarde van € 150. In 2016 is besloten om de VVV-bonnen te vervangen door een financiële tegemoetkoming van € 150. In 2017 en 2018 is net als in 2016 gekozen om een geldbedrag uit te keren van € 150. Vanaf 2017 was daarbij ook aandacht voor jonge mantelzorgers tot 18 jaar; voor hen werd een bioscoopbon ter waarde van € 50 beschikbaar gesteld.

Hoogte van het mantelzorgcompliment

Bij de start van het mantelzorgcompliment is de hoogte van het bedrag bepaald door het aantal aanvragen dat de gemeente Diemen in 2015 ontving. Nadien is de hoogte van het bedrag gehandhaafd omdat dit de communicatie over het compliment vereenvoudigde en omdat het geen problemen opleverde om binnen de begrote budgetten te blijven. De verwachting is dat er dit jaar circa

250 aanvragen binnen zullen komen. We kunnen daarmee ook dit jaar de huidige hoogte van compliment handhaven en zullen daarmee naar verwachting binnen het beschikbare budget blijven.

Vorm van het mantelzorgcompliment

Sinds 2016 wordt het mantelzorgcompliment uitgekeerd in de vorm van een geldbedrag dat de gemeente overmaakt naar de rekening van de mantelzorger. De ervaringen hiermee zijn niet positief: de procedure brengt een hoge administratieve last met zich mee en is tevens fout- en fraudegevoelig. De bankgegevens die mantelzorgers in het aanvraagformulier moeten invullen, maken het formulier ingewikkelder en foutgevoeliger en zorgen voor vertragingen in het verwerken van de formulieren en het uitbetalen van de bedragen. Tot nu toe was er elk jaar sprake van vertraging bij de uitbetalingen, wat tot veel klachten van mantelzorgers heeft geleid. In 2018 moesten mantelzorgers soms maanden wachten en meerdere keren bellen voordat ze het compliment ontvingen.

Gelet op de bovenstaande overwegingen heeft het college besloten om het mantelzorgcompliment voor volwassenen (18+) in 2019 niet uit te keren in de vorm van een geldbedrag maar in de vorm van een VVV-cadeaubon. Dit verbetert de aanvraagprocedure en verzekert dat er geen vertragingen ontstaan in het uitkeren van het compliment. Met een VVV-bon kan een mantelzorger gebruik maken van het breed aanbod van (online) winkels en diensten. Door het geven van een cadeaubon wordt het formulier versimpeld en wordt het voor de mantelzorger makkelijker gemaakt om een aanvraag te doen. Jonge mantelzorgers (18-) worden net als vorig jaar gewaardeerd d.m.v. een bioscoopbon.

Mantelzorgondersteuning

Spreekuur mantelzorgmakelaar

In Diemen kunnen mantelzorgers wekelijks terecht bij de mantelzorgmakelaar van Markant tijdens een inloopsprekuur in de Brede Hoed. Dit spreekuur is breed bekend en wordt ook goed bezocht door mantelzorgers. Elk jaar komen er circa 60 mantelzorgers naar het spreekuur. Om nog meer mantelzorgers te bereiken, loopt er momenteel een pilot waarbij het spreekuur uitgebreid wordt naar meerdere locaties. Het streven van de pilot is om het ondersteuningsaanbod dichterbij de mantelzorgers te brengen en het daarmee voor mantelzorgers nog laagdrempeliger te maken om het spreekuur te bezoeken. De pilot loopt voor de eerste helft van 2019, wordt na zes maanden geëvalueerd en bij positief resultaat voortgezet voor de rest van het jaar.

(Informele) respijtzorg

Het is belangrijk om ervoor te zorgen dat mantelzorgers voldoening blijven halen uit het bieden van zorg, dat zij het geven van mantelzorg kunnen blijven volhouden en niet overbelast raken. Via Markant kunnen mantelzorgers gekoppeld worden aan een vrijwilliger voor praktische en emotionele ondersteuning. De mantelzorgers worden op een vast dagdeel ondersteund in de zorg door de inzet van een vrijwilliger die tijdelijk zorgtaken overneemt. Dit noemen we informele respijtzorg. In 2019 worden er vanuit de reguliere subsidie aan Markant 15 koppelingen informele respijtzorg bekostigd. Daarbovenop kunnen extra koppelingen op factuurbasis gedeclareerd worden. Net als voorgaande jaren is er dit jaar ruimte om eventuele extra koppelingen te bekostigen vanuit het bestaande budget. Dit zullen er naar verwachting circa 10 tot 15 zijn.

Tevens heeft gemeente Diemen respijtzorg in de vorm van kortdurend verblijf. Dit is een logeerplek voor de zieke naaste zodat de mantelzorger op adem kan komen. Helaas wordt nog weinig gebruik van gemaakt van kortdurend verblijf. De mogelijkheden lijken niet altijd even duidelijk en/of toegankelijk te zijn voor mantelzorgers en hun naasten. Vandaar dat de GGD momenteel onderzoek doet naar de toegang tot respijtzorg in onze regio. De resultaten van dit onderzoek worden in het najaar van 2019 verwacht en zullen gebruikt worden om het ondersteuningsaanbod aan mantelzorgers in Diemen te verbeteren en om het mantelzorgbeleid voor 2020 verder vorm te geven.

De overige inzet van het mantelzorgbeleid wordt gecontinueerd

Ook dit jaar wordt er een feestelijke activiteit voor mantelzorgers georganiseerd rondom de Dag van de Mantelzorg. Tevens continueren we de bewustwording door middel van PR-activiteiten en de advertenties in het Diemernieuws over mantelzorgondersteuning in onze gemeente en het aanbod van Markant. Op die manier proberen we inwoners bekend te maken met het begrip mantelzorg en waar ze terecht kunnen met vragen of voor ondersteuning.

Ter inzage in iBabs

Ja

- EINDE -